

1648

T. 1251716
C.

R.156926

BREVE QUE NUESTRO MUY SANTO PADRE INOCENCIO X.

despachò en contradictorio juizio, con interuencion del Embaxador de su Magestad, sobre las dudas, i diferencias que tuuieron los Padres de la Compania el año de 647. con el Ilustrissimo señor Don Iuan de Palafox i Medoza, Obispo de la Puebla de los Angeles, del Consejo de su Magestad, i del Real de las Indias, en materias Sacramentales, i jurisdiccionales: Traducido por don Francisco Gracian Bernegete, Secretario de la Interpretacion de lenguas, que por mandado de su Magestad traduce sus escrituras, i de sus Tribunales, i Consejos: que se mandò pasar por el Supremo de las Indias, como parece por sus decretos de vista, i reuista en la Secretaria de Nueva-Espana, de diez de Octubre, i cinco de Diciembre, i cedula Real que se despachò en doze deste mes de 648. para que se executasse, sin embargo de las contradicciones que se hizieron por las partes contrarias.

INNOCENTIVS PAPA X.

AD Perpetuam rei memoriam. Cum sicuti accepimus, aliqua fuerint ortæ differentia inter Venerabilem Fratrem Ioannē Episcopum Angelopolitanū, siue populi Sanctorū Angelorū in Indijs Occidētalibus ex vna, & dilectos filios Clericos Regulares Societatis Iesu partibus ex altera, de & super munere prædicationis verbi Dei, tã in proprijs eorundē Clericorū Regulariū petita solū Episcopi benedictione, quã in alienis Ecclesijs petita, & obtenta ab eodē Episcopo Diœcesano licentia exercendo, necnon super confessionibus laicorū audiendis præuio examine, siue approbatione eiusdē Episcopi Diœcesani, quæ dicti Clerici Regulares in vim priuilegiorū prædictæ Societati, Apostolica auctoritate, concessorū sibi proprio iure licere prætere debāt, & desuper in partibus fuerit deuentū ad plures actus iudiciales, & pro parte Clericorū Regulariū huiusmodi, ad electionē cōseruatorū priuilegiorū huiusmodi: Nobisque tã dicti Ioannis Episcopi, quã eorundē Clericorū Regulariū nomine pro sopiendis differentijs huiusmodi, quæ ad dubia decisionē differentiarū prædictarū, necnon iurisdictionē Ordinariorū in exēptos, & ipsorū Clericorū Regulariū exemptionē à iurisdictione Ordinarij concernētia fuerint proposita, ad quæ ambę partes respōderi, & quid desuper obseruandū sit, auctoritate nostra Apostolica statui, &

stabiliri desiderabāt. Nos, qui omniū Fideiū, & præsertim Eccle-
siasticorū quieti libenter incūbimus, differētias prædictas, eorū-
que negotiū particulari Congregationi aliquorū venerabilium
fratrū nostrorū sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinaliū, & dilectorū
filiorū Romanæ Curix Prælatorū examinandum commissimus,
qui auditis sæpius Procuratoribus prædicti Ioānis Episcopi, nec
non Procuratore Generali Societatis prædictæ, negotio maturè
discusso, omnib⁹ dubijs, & petitionibus hinc inde propositis res-
ponderunt, prout sequitur, videlicet: Sacra Cōgregatio à Sāctif-
simo Domino nostro deputata super cōtrouersijs vertētibus in-
ter Episcopū Angelorū in Indijs Occidentalibus, & Religiosos
Societatis Iesu, sæpius auditis Procuratoribus ab eodē Episcopo
ad urbē ablegatis, necnō ipsius Societatis Procuratore generali,
negotioque maturè discusso, censuit præfatos Religiosos nequa
quā posse in ciuitate, ac Diocesi Angelopolitana personarū secu-
lariū cōfessiones audire sine approbatione Episcopi Diocesani,
nec verbū Dei prædicare in Ecclesijs sui Ordinis, nō petita ipsius
benedictione, nec in alijs Ecclesijs sine eius licentia, nec in Eccle-
sijs etiā sui Ordinis, ipso contradicente, & contrauenientes ab
Episcopo, tāquam sedis Apostolicæ Delegato, coerceri, & puniri
posse, etiā cēsuris Ecclesiasticis, in vim cōstitutionis sanctæ me-
moriæ Gregorij Decimi Quinti, quæ incipit: *Inscrutabili Dei pro-
uidentia*, ac proindē memoratis Religiosis, qui huiusmodi appro-
bationē, ac licentiā se obtinuisse non docuerunt, potuisse Epif-
copū, seu eius generalem Vicariū præcipere sub pœna excōmu-
nicationis latæ sententiæ, vt à confessionibus audiēdis, & verbi
Dei prædicatione abstinerēt, nec ob eā causam licuisse dictis Re-
ligiosis, quasi à manifestis iniurijs, & violentijs eligere cōserua-
tores, eosque, vt præfertur, electos in Episcopū, eiusque Vicariū
generalē indebitē, ac nulliter excōmunicationē fulminasse, cæ-
terū, sancta Congregatio seridē in Domino hortatur, ac monet
Episcopū, vt Christianæ mansuetudinis memor erga Societatē
Iesu, quæ laudabili suo instituto in Ecclesiā Dei tā fructuosè la-
borauit, ac sine intermissione laborat, paterno se gerat affectu,
eāque in regimine Ecclesiæ suæ perutilē adiutricem agnoscens
benignè foueat, ac pristinx suæ beneuolentiæ restituat, quæ ad-
modū sacra Congregatio ipsum facturū confidit, sibi que certo
pollicetur, cum eius zelum, pietatem, ac Pastoralē sollicitudi-
nem compertā habeat. Datum Romæ die decimasexta Aprilis

anno

anno M.DC.XLVIII. Et præmissorū occasione, pro parte prædicti
 Ioannis Episcopi, necnon Religiosorū Societatis Iesu, in eadē Con-
 gregatione proposita fuerunt diuersa dubia, de mādato Sanctissimi
 resoluēda, quæ quidē sacra Cōgregatio sapiūs auditis, vt in præmis-
 sis ab eodē Episcopo ad vrbem missis, necnon Procuratore generali
 ipsius Societatis, negotioquē maturē perpenso ad singula, dubia ab
 vtraq; parte proposita respondit ordine quo sequitur. Primò. An in
 casu quo Episcopus præcipiat decreta aliqua Concilij Tridentini à
 Regularibus obseruari, & executioni demandari, Regulares quicū-
 quē, & Societatis Iesu sub prætextu, quòd huiusmodi præcepta in-
 fringant sua priuilegia, possint eligere conseruatores? Cōgregatio
 Respōdit. Si Episcopus præcipiat Regularibus, etiā Societatis Iesu,
 vt decreta aliqua Concilij Tridētini obseruent, & exequātur in illis
 casibus, in quibus per ipsum Conciliū, vel constitutiones Apostoli-
 cas Regulares exēpti subijciuntur iurisdictioni, & correctioni Epif-
 copi, minimē licere ipsis Regularibus ob eā causam conseruatores
 eligere. Secūdò. An quando Ordinarius procedit, iuris ordine serua-
 to, aduersus Regulares prædictos, in casibus, in quibus per Conciliū
 Tridētiniū, vel constitutiones Apostolicas ipsi subijciuntur, possint
 conseruatores iudices assignare? Respondit. Vt ad proximum non
 posse. Tertidò. An Regularibus, etiam Societatis Iesu, asserentibus se
 habere priuilegia, quominus obediant Episcopo in executione de-
 cretorum iuris cōmunis, Concilij Tridentini, & cōstitutionū Apo-
 stolicarū, Ordinarij debeāt ipsis adhibere fidem absque exhibitione
 huiusmodi priuilegiorū? Respondit. Ordinarios non teneri huius-
 modi asseritioni fidem adhibere absque integrali priuilegiorū exhi-
 bitione. Quartò. An in casu, quo Regulares quicumq; etiā Societa-
 tis Iesu, exhibeāt aliqua priuilegia, & Ordinarij iudicent ea nō suf-
 fragari casu, de quo agitur, & ad rem non facere, Regulares prædicti
 possint, & debeant prouocare ad Summū Pontificē, vel in partibus
 Indiarū remotissimis ad Metropolitanū, siue Ordinariū viciniorē,
 vel potius possint hoc casu eligere iudices conseruatores? Respon-
 dit. Si verba priuilegiorū sint obscura, & ambigua, nō licere recur-
 rere ad Metropolitanū, vel viciniorē Episcopū, nec conseruatores
 eligere, sed Summū Pontificē pro interpretatione esse adeundum.
 Quintò. Vtrū constitutio scælicis recordationis Gregorij Decimi-
 Quinti circa cōseruatores Regulariū, publicata anno 1621. cū de-
 clarationibus EE. sacre Congregationis Concilij Tridentini inter-
 pretū desuper editis æquē afficiat, & cōprehendat Religiosos Socie-

tatis Iesu, ac reliquos Regulares, ita vt, omnia alia prædictæ Societatis priuilegia fuerint reducta ad terminos dictæ cōstitutionis, & sic in posterum debeāt ab ijs eligi cōseruatores iuxta formā & tenorē prædictæ cōstitutionis? Respōdit. Huiusmodi cōstitutionē cum declarationibus, vt præfertur editis, æquē afficere Religiosos Societatis Iesu, atq; aliorum Ordinum, & cōseruatores ad illius præscriptum esse eligēdos, non obstatibus quibusvis priuilegijs, quippe quæ omnia sunt redacta ad terminos ipsius cōstitutionis. Sextò. An Regulares prædicti, grauati ære alieno, vel ad ratiocinia, vel testamētōrū executores possint cōueniri corā Ordinario, si cōseruatores non nominauerint intra tempus habile ab Ordinario præscriptū? Respōdit. Regulares in causis prædictis corā Ordinario loci esse cōueniendos, si ad præscriptum cōstitutionis sanctæ memoriæ Gregorij Decimi Quinti cōseruatores nō elegerint, ipsiusq; electionis documētū intra præfinitū tēpus in actis curiæ ipsius Ordinarij nō exhibuerint, ac dimiserint. Septimò. An dicti Regulares, cōseruatores, siue ad iura, siue ad priuilegia tuēda assumentes, teneātur ante exercitiū cōmissionis præstare cautionē corā Ordinario, siue alio iudice cōpetente, de iudicio sisti, & iudicatū soluendo, casu quo in lite siue causa succubuerint? Respōdit. Nō teneri. Octauò. An quādo Episcopi iura, vel decimas Cathedraliū aduersus Regulares prædictos dote sua spoliantes Ecclesias corā iudice cōpetente tuētur, librosque, memorialia, & allegationes producunt ius Ecclesiarū Cathedralium exprimentes, & acquisitiones Religiosorum, aliæque id generis adnumerātes, huiusmodi scriptorū occasione possint Regulares nominare cōseruatores, prætendentes iniuriam sibi inferri in referendo immoderatas acquisitiones? Respondit. Si episcopi, pro tuendis iuribus Cathedraliū Ecclesiarū coram iudice cōpetente huiusmodi scripta producant, & Regulariū immoderatas acquisitiones veraciter, & modestè referant, non licere Regularibus ob eam causam ad cōseruatores recurrere. Nonò. Vtrū Regularis quicūq; etiā Societatis Iesu, possit administrare Sacramētū Pœnitentiæ sæcularibus, absq; licētia Episcopi Diœcesani, etiam si in aliena Diœcesi approbatus sit? Respōdit. Regulares etiā Societatis Iesu in vna Diœcesi ab Episcopo approbatos ad cōfessiones personarū sæculariū audiendas, nequaquā posse in alia Diœcesi huiusmodi confessiones audire, sine approbatione Episcopi Diœcesani. Decimò. An Episcopus contra dictos Regulares audiētes in sua Diœcesi cōfessiones sæculariū absq; sua approbatione, vel concionatores absque licentia Episcopi intra, & extra

proprias Ecclesias possit procedere, eos à talibus ministerijs remouēdo, siue præceptis, & alijs iuris remedijs coercendo? Respondit. Eisdē Regularibus, qui confessiones personarū sæculariū audiunt sine approbatione Episcopi loci, vel prædicant in Ecclesijs sui Ordinis, non petita illius benedictione, aut in alijs Ecclesijs absq; ipsius licentia, vel etiā in Ecclesijs sui Ordinis, ipso cōtradiciente, posse Episcopum in vim constitutionis fœlicis recordationis Gregorij Decimi Quinti, quæ incipit: *Inscrutabili Dei providentia*, tanquam Sedis Apostolicæ delegatum administrationē Sacramenti Pœnitentiæ, ac munus prædicationis interdicere, eosque iuris remedijs coercere, & punire. Undecimo. An quando Episcopo constat, dictas licētias obtētas nō fuisse, ipse possit præcipere, vt donec licentiā intra præscriptū tēpus exhibeant, à tali ministerio abstineant, & an requirēdus sit per Episcopū pro his exhibēdis Prouincialis in aliena Diœcesi, vel longissimē existens, vel ipsi Regulares confessarij, vel eorū Superiores eiusdē Diœcesis, in qua prædicta exercent? Respondit. Posse Episcopum sic præcipere, nec pro huiusmodi licentijs requirendū esse Prouincialē sed satis esse ipsos Religiosos requirere, aut eorū Superiores in Diœcesi Episcopi existentes. Duodecimo. An si contingat, vt aliquis prædictorū Regulariū insurgat contra Episcopū in propria Diœcesi maledictis cū scripto, vel dicto, populū scandalizando, possit ab Episcopo puniri, & qua animaduersione? Et quid si huiusmodi delinquēs transuerit ad aliam Diœcesim, hoc casu seruandum sit, & qua pœna puniendus sit Regularis, qui commorans in vna Diœcesi, spargat famosos libellos contra Ordinarium alterius Diœcesis? Respondit. Si Regularis intra claustra degēs, extra ea in casibus in dubio expressis, ita notoriē deliquerit, vt populo scandalo sit, Episcopo instante, teneri superiorem Regularem infra tempus ab Episcopo præfigendum seuerē illum punire, ac depunitione Episcopum certū facere, alioquin sic delinquentem ab Episcopo puniri posse ad præscriptum Concilij Tridentini *Cap. 14. Sess. 25. de Regular.* Quòd si delinquens ad aliam Diœcesim migrauerit, seruandum esse, quod præcipitur in constitutione sanctæ memoriæ Clementis Octaui, in cipientē: *Suscepti muneris ratio*. Decimotertiò. An conseruatores nominati, & electi à Regularibus prædictis ante exercitiū suæ iurisdictionis teneantur electionis authenticum documentiū exhibere coram Ordinario sub pœna nullitatis actiū? Respōdit. Vtiq; teneri. Decimoquartò. An priuilegia, quæ sunt cōtra iurisdictionē Ordinarij, & quibus gaudent, & gaudere pretendūt Regulares præfati, debeant

beant Episcopis notificari, siue insinuari? Respondit: Regulare est ne-
ri huiusmodi priuilegia Episcopo exhibere, si eis uti voluerint. Deci-
moquintò. An prædia rustica, metallorū fodinæ, sachari opificinæ à
Regularibus Societatis, vel alijs possessa, vel aliæ domus sæculares,
in quibus videlicet, vnus, vel duo Regulares tantū cōmorātur, gau-
deant priuilegio Collegiorū, seu Conuentuū? Respondit. Non gau-
dere. Decimosextò. Vtrū Regulares præfati apothecas quarūcūque
merciū, macella, & similia, præsertim propè Collegia, siue Cōuentus
exercentes, possint ab Ordinario sub cēsuris inhiberi, ne huiusmo-
di exerceant? Respondit. Non posse Episcopū hæc prohibere Regula-
ribus exēptis, sed si in præmissis ita notoriè delinquāt extra claustra,
vt populo scandalo sint, seruandū esse, quod dictū est supra in respō-
sione ad duodecimū. Decimosseptimò. Vtrū Regulares, etiā Patres
Iesuitæ, in suis prædijs, opificinis, alijsq; suis domibus sæcularibus
sitis intra limites Parrochialiū ad se nō spectantium, possint admi-
nistrare Sacramenta Baptismatis, solemnis Matrimonij, Extremæ-
vntionis, & Eucharistiæ in festo Paschatis famulis, mercenarijs, ru-
sticis, siue id genus hominibus sæcularibus, absque Ordinarij, vel Pa-
rochi licentia? Respondit. Non posse. Decimo octauò. Vtrū Patres
Societatis in Ciuitate, & Diœcesi Angelorū possint cōsecrare Vasa
Sacra, Altaria, & similia, in quibus vntio requiritur? Respondit. Iti-
dē nō posse. Pro parte verò Religiosorum Societatis Iesu proposita
fuerūt infra scripta dubia. Primò. An Episcopi in partibus Indiarum
possint ex integro vnū Monasteriū, vel Collegiū ab audiēdis cōfes-
sionibus suspēdere? Respondit. Episcopos Indiarū posse quidē omni-
bus simul vnus Monasterij, vel Collegij confessarijs adimere facul-
tatē audiendi cōfessiones personarū sæculariū, etiā incōsulta sacra
Cōgregatione Episcoporū, & Regularium negotijs præposita, cum
decretum ab ea editum sub die vigesima Nouēbris M. DC. XV. ex
intentionis defectu, & conuenientia morali non extendatur ad Re-
giones illas tam longè ab vrbe dissitas. Verū ab hac generali sus-
pensione, quæ vix sine scandalo, & animarum pernicie contingere
potest, abstinendum esse Episcopis, nisi grauisima subsistente cau-
sa, super quo sacra Congregatio illorum conscientias grauitè vo-
luit esse oneratas. Secundò. An Episcopus Regularem pro confes-
sionibus semel approbatum, sine noua causa suspendere possit ab
ipsis confessionibus audiendis? Respondit. Regulares aliàs liberè
ab Episcopo, præuio examine, approbato ad audiendas confes-
siones personarum sæcularium, ab eodem Episcopo suspendi non pos-
se.

se, sine noua causa, eaquē ad cōfessiones ipsas pertinēte. Tertiò. An Bulla Pij V. 3. 4. *in ordine, tom. 2. Bullar.* cōcessa instāte, & supplicante serenissimo Rege Catholico, non ad petitionē Regulariū, sit reuocata in Bullis Summorū Pōtificū, in quibus exēptiones Regulariū mutigantur? Respondit: Agendū cū sanctissimo, an velit declarare Bullā non esse reuocatā, illā tamen non suffragari, nisi in locis vbi est defectus Parochorū. Quartò. An Episcopus possit cū censuris procedere cōtra Regulares exēptos, si inobedientes fuerint in confessionibus audiendis, vel prædicatione verbi Dei, & hoc, an vigore Concilij Tridentini, vel per quē Canonē? Respondit: Posse procedere, non quidē in vim Concilij Tridentini, sed in vim constitutionis Gregorij XV. quæ incipit: *Inscrutabili Dei prouidentia.* Quintò. An licentia audiendi cōfessiones, & prædicandi ab Episcopo per litteras missiuas, an solum per litteras patentes Chācellariæ cōcedi possit? Respondit: Posse cōcedi etiā per litteras missiuas, vel ore tenus, si ita Episcopo videbitur. Sextò. An talis licētia ore tenus sine scriptis cōcedi possit? Respondit: Vt ad proximū. Septimò. An facultas eligendi cōseruatores, cōcessa Societati à Gregorio XIII. suffragetur illis in locis, in quibus non adsunt iudices Synodales? Respōdit: Vbi nō sunt iudices Synodales, priuilegiū Gregorij XIII. non suffragari, quoad hoc, vt Societas nō teneatur ex illis eligere cōseruatores, dummodo tamē in reliquis seruetur forma cōstitutionis Gregorij XV. hac de re editæ. Octauò. An cōseruatores Societatis Vicarios generales Episcoporū auctoritate Apostolica per sententias, censuras, & pœnas Ecclesiasticas cōpellere possint, virtute dictæ Bullæ Gregorij XIII. incipientis. *Æquum reputamus,* Datū vltima Februarij 1573? Respondit: Posse à manifestis iniurijs, & violentijs eos cōpescere, etiam censuris, & pœnis Ecclesiasticis. Datū Romæ die 16. Aprilis anno 1648. Quapropter vt præmissa firmitus subsistāt, & inuiolabiliter obseruētur, Nobis pro parte Ioannis Episcopi huiusmodi fuit humiliter supplicatū, vt illa, auctoritate Apostolica, cōfirmare de benignitate Apostolica dignaremur: Nos igitur dicti Ioānis Episcopi votis hac in re annuere, illūquē specialib⁹ fauorib⁹, & gratijs prosequi volētes, & eūdē Ioannē Episcopū à quibusuis excōmunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsq; Ecclesiasticis sentētijs, cēsuris, & pœnis à iure, vel ab homine, quauis occasione, vel causa latis, si quibus quo modolibet innodatus existit ad effectū præsentīū dūtaxat cōsequen-

quendū, harum serie absoluentes, & absolutū fore censentes huiusmodi supplicationibus inclinati, præinferta respōsa, seu responsiones, auctoritate præfata, tenore præsentium cōfirmamus, & approbamus, illisque Apostolicæ firmitatis vim, & robur adijcimus, & inuolabiliter obseruari mandamus, salua tamē semper in præmissis auctoritate dictæ Congregationis: Decernētes sic, & nō aliter in præmissis per quoscumque iudices Ordinarios, & Delegatos, etiā causarū Palatij Apostolici Auditores, ac sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, etiā de Latere Legatos iudicari, & definiri debere, ac irritū, & inane, si quid secus super his à quocūquā quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari: Nō obstantibus Apostolicis, ac in Vniuersalibus, Prouincialibusque, & Synodalibus Concilijs editis generalibus, & specialibus constitutionibus, & ordinationibus, necnon Ecclesiæ Angelopolitanæ, ac Societatis præfate etiā iuramento, confirmatione Apostolica, vel alia quauis firmitate roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & litteris Apostolicis eisdē Ecclesiæ, & Societati sub quibuscūque verborū tenoribus, & formis, ac cū quibusuis etiā derogatorijs derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, & decretis, etiā irritantibus, etiā motu proprio, ac etiā Consistorialiter, & alias quomodolibet in cōtrariū præmissorū, quomodolibet cōcessis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus, & singulis, etiā si pro sufficienti illorū derogatione de illis, eorūque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo ad verbū, non autem per clausulas generales idē importantes mentio, seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, illorū omniū, & singulorū tenores præsentibus pro plenē, & sufficiēter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad effectum præmissorū, specialiter, & expressē derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque. Datum Romæ apud sanctam Mariam Maiorem sub annulo Piscatoris, die XIV. Maij M. DC. XLVIII. Pontificatus nostri anno quarto. M. A. Maraldus. Locus annuli Piscatoris.

Concuerta con su original, con el qual fue corregido por mi don Francisco Gracian Berueguete, Secretario de la Interpretaciō de lenguas, que por mandado de su Magestad traduz go sus escrituras, y de sus Consejos, y Tribunales. Madrid a tres de Agosto de mil y seiscientos y quarenta y ocho años. Don Francisco Gracian Berueguete.

